

He. He. 26.

3
CARMEN
DE
ABOMINANDO
MISSÆ
SACRIFICIO

Publicè
in Academia Heidelbergensi
recitatum

à
SIMONE STENIO
LOMACENSI.

Anno MDCVII.

NOBILISSIMO VIRO
OTHONI A GRUNRAD SENATUS EC-
CLESIASTICI IN PALATINATU INFERIORE
præfidi vigilantissimo, amico & compatri
suo honorando.

SCRIBIT *quidam Iesuita magni inter suos propter eruditionem nominis: Si fi-
des Christi esset falsa, magis profecto esset falsa & detestabilis quã alia:
quælibet Secta: ea namq; docet de Deo & rebus divinis: quæ si falsa sunt,
nefariã sanè superstitionem & execrandã impietatem contineant neces-
se est. Hac vir ille doctus non exarasset si aliquid saltem cogitationis suscepisset de
abominando Missæ Pontificiæ Sacrificio, quod & in Deũ contumeliosum est, & fidei
Christianæ perniciosum, subruens fundamentum nostræ religionis, quã creditur
Christum solum esse verè sacerdotem novi testamenti, & mortem eius unicum novi
testamenti sacrificium propitiatorium, reale, & propriè dictum. Pontificij contra
eiectis pastoribus innumeros sacerdotes in Ecclesiam introduxerunt, & sacrificium
confinxerunt quo offerunt Dei corpus & sanguinem Christi, sub speciebus panis
& vini, quod quidam sacrificium volunt esse idæivov pro peccatis nostris. Quan-
tum absurditatis & impietatis in hoc dogmate lateat, tibi, vir nobilissime, notissi-
mum est, & ut deformitas eius ac profanitas iuventuti studiosæ quasi ob oculos pro-
poneretur, ex privati inter nos colloquij occasione visum est hisce canicularibus fe-
riis declamatiunculam versibus de hoc monstroso dogmate compositam publicè reci-
tare, & impressam ad te, à quo & obis quodammodo huius carminis profecta est,
remittere. Tu pro tua pietate & humanitate hoc quicquid est laboris boni con-
sules, meq; amabis. Dat. Idib. Sextilis. An. 1607.*

T. Nob.

Studiosus

SIMO STENIUS

CAR-

CARMEN
DE ABOMINANDO MISSÆ
SACRIFICIO

DICERE fert animus, non in nova corpora
formas
Mutatas, quales cecinit, cui patria Sulmo,
Gloria Pelignæ gentis cognomine Naso,
Ingenio, vates inter, vel primus habendus;
Sed Metamorphosin, quâ vix mirabiliorem
Audiit in terris vel Cuba, vel ultima Thule.
At repetenda mihi quædam sunt altius, ut res,
De quâ versiculos fundet mea Musa seniles,
Cognosci melius possit: cum simplicitatis
Pertæsum esset Apostolicæ, quos Martia Roma
Pontifices venerabatur, rata Numinis instar
Esse sibi, ambitio paulatim crevit, & aucta
Regum opibus, nil non tentavit, uti, quibus ante
Servierat, posset dominarier: Induperatorem
Aggredier primùm visum est, & pristina jura
In clerum eripere huic, dein⁺ artibus iisdem *fortiter*
In plebem, & gladium vibrare utrumque, nec absque
Exemplo, quod rex fuerit simul atq; Sacerdos
Melchisedech priscus, CHRISTI typus, ut Papa Christi
Legatus, (si fas nobis hoc credere) jacto
Hoc fundamento restabat quærere, quanam
Infula cum sceptro posset retinerier, & qua
Augeriratione: requirere utrumq; videbant

Divitias, auriq; infecti & pondera facti,
Omnia queis parent divina humanaque: quare
His corradendis inventæ sunt pedetentim
Multiplices technæ, præeunte superstitione:
Quæ simul ac vidit tantis de rebus haberi
Concilium Patrum, quîs cardo nomina fecit,
(Credo quod horum operâ claudatur janua cæli)
Dalmaticâ sumtâ, & lustrali aspersa liquore,
Aureolum oscillum manibus tenet, & pede lento
In medium progressa silentia rupit, & hisce
Exorsa est verbis: O mundi lumina, tuque
Spesq; decusq; meum, triplici spectande corona,
Par soli splendore tuo, quo fospite nunquam
Romanas ego res dicam periisse, sacerdos
Summus es, in cunctis repræsentans Aarona.
Utq; illum sub se perhibent habuisse Levitas
Innumeros, sic tu per terras agmina coge
Rasa Sacerdotum, tibi quæ sint propria, jure
Jurando ad nutus omnes obstructa, quibus cum
A te factorum Monachorum junge catervas.
Horum ope vel totum absq; armis deviceris orbem,
Et quascunq; voles nummis spoliaveris arcas.
Quæris forte modum, paucis, adverte, docebo.
Res vitamq; hominum, spes & formido gubernant,
Quis scitè potis est uti hisce duabus, abundè
Quantum nummorum volet, is sibi colliget: ergò
Sedis Apostolicæ quando vis maxima, sæclis
Confirmata aliquot, (nam quod decernit ubique
Prævalet) incutiant Romana edicta timorem.
Sic tamen ut spes hunc paulò post læta sequatur,
Quam faciat fulvis differta crumena monetis.
Gratia nam quamvis culpam divina remittit,

Non

Non tamen & pœnas abolet, cui vis subeundas,
Æternas, verùm bonitas mitissima Patris
Mutat in has, quas quis persolvat tempore certo,
Seu dum vita manet, seu fato functus, in igne
Qui peccatorum reliquam labem excoquat omnem,
Justitiæq; DEI faciat satis: interea si
In flammis animæ teneantur longiùs, usq;
Quadrantem extremum dum pendant, liberet hæc
Summi Pontificis prompta indulgentia cunctis,
Qui numerant nummos: hæc auri plena fodina,
Unde dari possint vel mille talenta quotannis
Petrino Solio, sic, ut Monachis sua quadra
Integra sacrificisq; sit, & merito: quod utriq;
Fiscum præ reliquis locupletant Pontificalem.
Horum commendanda industria, condecoranda
Donis eximiis, & legibus exornanda,
Quæ tutos præstent pœnâ quacunq; solutos.
Quod si flagitiis incestis dedecorent se,
Si vi matronas stuprent, castasq; puellas
Vel prece vel precio victas, vel deniq; blandis
Pellectas verbis, si cædibus atq; rapinis
Infames clueant, si furtis, siq; monetis
Cudendis vetitis, divina humanaq; jura
Contra, patrantes quidvis impune, nefas sit
His afferre manus, vel vinctos tradere justo
Supplicio, nec enim verum est, ut Laicus unctos,
Excelsi Domini vel fœdo carcere multet,
Vel nece: sic reges olim dimittere jussi
Vel maris Jonii dignos submergier undis,
Ob scelus infandum, torrente vel igne cremari.
Hos punire tuum Pater est sanctissime, soli
Hoc tibi concessum: Procerum regalia cessent.

Ad canones collata tuos. Sed pergimus, atque
Festinamus ad id, quod nostri firma columna
Regni est, quod fulcrum Romanæ Religionis,
Quod si sustuleris, vel momento unius horæ
Collabi videas, quæ magno extructa labore
Et studio præsens ætas miratur, & ætas
Postera (ni fallor) mirabitur: ut mihi sæpè
Hæretici bilem movere, moventq; querendo,
Pristina mirificis mutari ritibus, ut vix
Simplicitatis Apostolicæ vestigia cernas
Ulla, sacerdotum tot millia fana replere,
Quot vix Persarum rex magnus in Hellada duxit.
Cum tamen, ut perhibent, Ecclesia noverit unum
Prisca sacerdotem, & tantùm quoq; noverit unam,
Pro genere humano quæ oblata est hostia, cunctos
Consummans in perpetuum qui sanctificantur,
Atq; oblata semel, nunquam repetenda, mori quod
Haud sit fas iterum per quem nos vivimus omnes
Unde sacris aliis negitant opus esse, aliisq;
Myrtis, quin addunt petulantius absq; pudore
Esse sacerdotes omnes, quotcunq; fideles
In terris degant, dominoq; offerre potenti
Non tauros, nec oves, sed purâ mente precesq;
Et grates, vitamq; piam, & virtutis amantem.
Ad mensam Domini quoties accedimus, ajunt,
Et panem ac vinum, sacra symbola, sumimus ore,
Mors Christi toties animum subit, atq; profusus
Electos propter fracto de corpore sanguis.
Pro tanto merito Patrem laudamus, & hymnos
Accinim grati, & pravos, quantum pote, mores
Corrigimus: panis substantia quod mutetur
In carnem, constanter & ore & corde negamus:

Pr o-

Propria quod carnis, naturaq; Sacramenti
Et fidei articuli, sensus ratioq; repugnent.
Hæc & plura alia his nugantur trita fat, atq;
Nota vel in triviis, quorum certissimus auctor
Est Gallus quidam, (ut fama est) quem nomine nolo
Appellare suo, dignum quem lucida flamma
Absumat, nisi Lanfranco cogente recantet.
Utitur antiquis is testibus, & Cyprianum
Gregoriumq; citat, citat & magnum Basilium,
Cumq; Augustino Chrysostomon, Eusebiumque,
Et plures alios, quorum monumenta, relicta
Blattis & tineis, Monachos evolvere nolim.
Sed nos Hæretico neglecto, quæ modò nata est
De Sacramentis sententia, non ita priscis
Nota, hanc unanimes decet ore & corde probare:
Nempe sacerdotes rasos & largiter unctos
Per Missam (quocunq; etymo sic illa vocetur)
Officio Mediatorum defungier inter
Cælestem Patrem & cœtum (quæ Ecclesia dicta est)
Atq; offerre DEO corpusq; & sanguen, id ipsum
Corpus, suffigi in cruce quod visum est, & eundem,
Vulneribus visus qui promanare, cruorem:
Hocq; opere à mundi rectore DEO bona quævis
Impetrare, idq; imprimis, ut crimina culpæ
Cuncta remittantur, vivisq; & lumine cassis.
Postremo hoc agere, ut meritum Christi juvet illos,
Applicuisse volent quibus ipsi: (non tamen absque
Nummorum pretio numerato) scilicet hæc est
Missai natura, foris quæcunque requirat,
Quid multis memorem vobis notissima, Patres:
Altare ex saxis constructum, reliquiasque
Inclusas in eo sanctorum, pallia omitto

Can.

Candida, & ardentes candelas, arteque factos
Ex auro calices, quibus & Judæus Apella,
Et gentes usæ: nec opus narrare, sacerdos
Quali munditia, vel quali debeat esse
Vestitu ornatus, sacra ne mysteria tractet
Illotis manibus, vel non benè comptus ad aram
Accedat, mutaturus (mirabile dictu)
Verborum vi quinque rotundi crustula panis
In verum Christi corpus, viniq; liquorem
In verum sanguen: placet hæc sententia nostra?
Ferte Patres oro clarâ suffragia voce.
Unum est quod fueram vos penè oblita monere,
In verbis Christi *ῥητὸν* retinete, modumq;
Quo caro sit præsens, cauti reticete, Deoq;
Rem totam ut par est, committite; nam simul atq;
Hæc argumentis tractare arcana voletis,
Inter vos ipsos discordia nata movebit
Doctrina excultis risum, stomachumq; Idiotis.
Hoc fore præfagit mihi mens, cum lis erit orta
De sensu Christi verborum quattuor, inde,
Ut vereor, rixæ nascentur discidiumq;
Non sine jucundis spectaclis Hæreticorum.
Præsertim si vox novies contorta vel una
A Monachis Monachos dispescet, non sine damno
Ejus, quæ nobis melior sententia visa est.

Vana superstitio postquam hæc effata quievit,
Mox exsurrexit Lanfrancus, cumq; probasset
Omnia, quæ fuerant memorata, Berengarianum
(Suffragatus erat cui paulò ante ille cothurnus)
Callidus oppugnat quasi falsum dogma sophista,
In Vercellensi synodo, sub præfide, Nonus
Quem Leo, pro sese submiserat, Hildebrando,

Patro-

Et persuadet uti Scotus & Fredefardus (uterq;
Patronus veri constans) damnentur iniquè
Hæreseos, primumq; Metusia tum stabilita,
Postq; Turonensi in Synodo, sub præside eodem,
Confirmata fuit, vivo Victore Secundo.
Cumq; Berengarij victrix sententia multis
Esse videretur, conventus tertius actus,
Nicoleos Româ quem indixit in urbe secundus.
Hic tandem effectum, Papa quod quæsierat ante
Atq; extorta Berengario palinodia per vim
Supplicii terrore, sed ad sua deinde reversus
Lanfranci aggreditur portentum fortius idem
Veraq; defendit, quæ perfidus Hildebrandus
Suppressit penitus factus Papa (septimus ille
Gregorius dictus) Romano in Conciliabulo
Dogma Berengarii feriens, sed fulmine bruto.
Sic Christum natum post annis mille, receptum
Prodigium hoc templis, cœtu mœrente piorum.
Tempore ab hoc Monachi (quos veri inscitia agebat
Cæcos, atq; error palantes tramite certo
Quos depellebat) non cessavêre tueri
Absurdum monstrum, donec vir nomine Vualdo
Integer & dives Lugduni natus in urbe
In sacramentis mutari elementa negavit:
Distinguenda docens & res & symbola rerum.
Multi huic assensi, quos etsi sæva tyrannis
Pontificum assilixit, flammisq; absumere cœpit,
(Instinctu Hispani Domini de nomine dicti
Vincentisq; truci quem vis feritate tyrannum)
Non tamen in cinerem potuit convertere cunctos,
Cum suboles horum nostro quoq; tempore duret,
Vualdone extincto ter denis vix reor annis

B

Post,

Post, Synodus Romæ Lateranensi celebrata
 In templo, Cathedræ Petri tum præside, cuius
 Nomen in Hexametro non possum ponere versu.
 Multa dedit nocumenta, hinc falso innoxius idem
 Dictus, cum forma meliore Nocentius esset.
 Symbolon hic fidei vulgavit, quod furiosa
 Turba Sophistarum Niceno æquavit, in illo
 Credere mandatum est cunctis, quod sub speciebus
 Panisq; & vini corpus sanguisq; latenter
 Occultus maneat (vis hoc divina operatur
 Si quid habet certi Monachalis opinio, quod vix
 Crediderim, tantus fallendi his incubat ardor.)
 Post hoc decretum virtus augescere Missæ,
 Atq; esse in magno pretio, quod tempore eodem
 Exorti mendicantes, qui commoda Missæ
 Infinita suis cœpère extollere verbis,
 Inde sibi lautum meditantes quærere victum,
 Et nitidis fundare accepta nomismata villis,
 Si foret illa frequens numero: fœcunda sat ætas
 Ista fuit Monachis, & acutis plena sophistis.
 Viderat Hugonem, Bonaventuram, & Raimundum,
 Albertum Magnum cognomine, Aquinatemque
 Thomam, de Missâ meritum benè, cui Papa gratus
 Esse volens, calicemq; dedit, mitemq; columbam,
 Posset ut his uti pro insignibus: ista eadem ætas
 Festum introduci vidit de corpore Christi
 Pontifice Urbano, hinc facta auctior artolatria.
 (Sub Quinto Clemente Papa,) quam non tamen omnes
 Amplexi, articuli ut declarant, quos Papa eodem
 Tempore damnandos curavit, in hisce negatur
 Quod sacramentum sub se venerabile Christi
 Contineat corpus, lepideque notantur ibidem

Sacri-

Sacrifici nummis vendentes crustula panis,
Ridenturq; sacerdotes, quibus ipse Judas
Præfertur, precio quod prodidit ille Magistrum
Sat magno, his nummis vix denis veneat idem.
Paucis post annis Vuiclefi exorta Britani
Pontificum oppugnans tætos doctrina furores,
Quam cupidè amplexus fuit Hussus, vir pietate
Insignis, cum discipulo, facundia cujus
Mira ipsis Italis visa est, reprendit uterque
Errores magnâ cum libertate Papales.
Quamq; fidem fuerat constanter uterq; professus,
Obsignaverunt proprio quoq; sanguine, flammis
A Synodo exusti, multum indignante Bohemo.
Unde grave exarsit bellum, victricibus armis
Dogmata Pontificum Zisca exturbante, cruentoq;
Hæreseon labem Marte infectante per agros,
In quibus eminuit monstrosa Metusia Graiis
Ignota & Latio: res barbara barbara vox est,
Et tamen hoc nostro sæclo firmata Tridenti
(Proh pudor) à Patribus, quos tellus Itala misit
Quosq; cruoris Iber sitiens, quos Gallia paucos,
Guisius in quibus est numeratus, turbo quietæ
Pacis, ad arma ciens, Alectûs instar, ad arma,
Et confanguineas stimulans ad prælia gentes.
O cæcas hominum mentes, o pectora cæca,
Tanta quib. portenta placent, quid n. mage ineptum,
Quid mage blasphemum, quam fingere posse creari
A mortali immortalem, potin' est homo, mundi
Efformare Deum? nullas infania gentes
Talis pervasit: Phrygio velatus amictu
Ex adyto mystes positas accedit ad aras,
Et canonem tenui mussat cum murmure missæ,

Solliciteq; cavet ne Laicus hauriat aure
A tergo assistens verba illius, hoc si fiat
Res summo multis videatur digna piaculo.
Quin ingens ipsum lectorem corripit horror,
Cum consecrandi proferri formula debet,
Quod metuat culpæ mortalis ne insimuletur,
Si qua minus rectè tremulo vox excidat ore,
Verbaque sic effert, impuri flatus ut oris
Cum signo sanctæ crucis unà, attingere possit
Et panem & calicem, quo sic immutet uterque
Naturam citius: vesania sacricolarum
Tanta est, quam cumulant planè perversa precati.
Quid magis enormè est, quam quod peccator homo au-
det

Exorare Patrem, Gnatum ut dignetur habere
Acceptum, gratumque sibi, vultuque benigno
Aspicere: hoc potius debebas Mysta rogare,
Ut propter gnatum te dignaretur habere
Acceptum. Sed quid sibi verba sequentia poscunt?
Omnipotens DEUS hæc jubeas ut perferat ad te
In sublime altare tuum Angelus: hoc malè Christo
Convenit in cœlis residenti, perpetuoque
Patri apparenti pro nobis: præterea quis
Miro inferciri Canonis ferat ausu aliena
Verba DEI verbis? contra mandata vetantis
Quicquam addi aut demi: taceo mysteria sacra
Ignotâ plebi linguâ celebrari, ut sic
Extollat stupor & populi admiratio Missam
Non intellectam pluris facientis, & ipsos
Sacrificos auro, solito majore, beantis.
Insuper accedit non dissimulandus abusus
Quod secus, ac Paulus præcepit, mors fileatur

In

In cruce, quam subiit Dominus, quæ voce sonorâ
Et notâ fuerat memoranda, ut Apostolus idem
Censuit, è cælis redeat dum Christus Iesus.
Peccat item Flamen comedit cum solus, & haurit
E poclo, neq; enim Domini sed Flaminis hæc est
Cœna, & privata artolatræ, non publica, cuius
Autorem nemo potis est proferre, nec audet.
Inventæ sed causa latet plærosque: Sacerdos
Hac visus ratione augustior: hinc fabricata
Fraude malâ duplex communio: Laica pane
Contenta esse potest, mystis præbetur utrunque
Symbolon, ô fures cruce vel quadruplice dignos!
Quin ut sacrificis exaugerentur honores,
Decrevêre Patres sacris arcere maritos,
Etsi Paulinum mandatum, ut Episcopus esset
Unius uxoris vir castus, præcipiebat.
Tum Missæ ipsius majestas ut foret ingens,
Addita sunt variis ex ritibus ornamenta,
Quos Numa Romanis, vel finxit Hetruria Lydis,
In scenâ nec enim tot gestus histrio format,
Hierophanta quot in templo mirabilis edit.
Plura etiam quovis præbens spectacula Mimo.
Incurvum modò se, modò rectum ostendit, in orbem
Interdum se versat, & interdum in medio orbe
Subsistit, nunc stat, nunc tardus inambulât, utq;
Brachia nunc pandit, sic utraq; contrahit idem,
Deprimit interdum, non rarò tollit in altum:
Utque habeant digiti, quod agant, his mille figurat
Signa crucis, tacitè videas hunc sæpe loquentem
Secum, sæpe alios (quos non dignatur ocellis
Aspectare suis) affantem voce præaltâ,
Non rarò exili panem calicemque susurro

Alloquitur, jures hunc sæpè quiescere somno,
Post experrectum suspiria ducere ab imo
Pectore conspicias, & cantillare boatu
Sat claro; sed quis numerare superstitionis
Instrumenta potis fiet omnia Romulidarum?
Medæ magicos cantus imitantia & artes,
Quarum ope, si vati Nasoni credimus, amnes
In fontes rediére suos, & nubila pulsa
Atq; inducta, suis radicibus eruta quercus,
Celsaq; Thessalici tremuère cacumina Pindi.
Utq; eadem valuit nocturno carmine (falsis
Si qua fides adhibenda) seni exhaurire cruorem
Cum jugulum stricto recluderet Æsonis ense,
Et supplere cavas adjuncto corpore rugas,
Canitie subitò pulsâ, macieq; fugata:
Sic poterit vani magica incantatio Mystæ
Pemmatium nummum referens, qui tres valet asses,
Mutare in corpus, cui sit dimensio trini
In longum cubiti, latum adde simulq; profundum.
Ponere duriciem si tempore Deucalionis
Saxa, (quis hoc credat, nisi sit pro teste vetustas?)
Molliriq; mora potuère, & ducere formam
Humanam. in corpus sic panem vertier, haud quis
Crediderit, nisi testentur vel sæcula septem,
Hetruscam stolidè mirata superstitionem.
Unus porrò error latitat, quem dicere possis
Mortiferam pestem pietatis, dogma prophanum,
Quo statuunt opere ex operato (barbara fas est
Nominibus paribus vocitare) per omnia signa
Mystica, distribui dotes, quas gratia fundit
Larga DEI, justos faciens quoscunq; peracti
Vi ritus, quamvis motus bonus absit, & absit

Vera

Vera fides, modò nec latro sis, nec fur, nec adulter,
Mortalis peccati absq; obiice, ligna securis
Sic impacta secat propriam retinentia sedem,
Si modò nec nodus, nec clavus ferreus obstet.
Iam si per meritum Missæ peccata remitti
Sacrifice credis, quo, quæso, mors tibi Christi?
Nec tamen errorum satis est, dementia pergit
Accumulare alios, impuroq; asserit ore
(Sævior in Dominum, quam qui crucifixit eundem
Pilati miles jussu prætoris iniqui)
Sub specie panis corpus comedi ore, bibique
Sub specie vini mortalibus ore cruorem,
Sive pius veniat sive impius, esca parata
Omnibus & potus: fertur celeberrimus ille
Commentator Aristotelis lustrasse per orbem
Terrarum varias populorum relligiones,
Præ reliquis idem tamen omnibus execratus
Christiadam, quod, quem ceu præsens numen adorent,
Ore vorent. hunc tu quamam ratione refutes
Clerice, cui pater est Hispanus Loiola? mussas.
Sed redeo unde abii: Postremò insania pulcrum
Imponit colophona: jubet crustum Monachale
Divino cultu venerarier (absit enim absit
Panis ut exuerit naturam) perq; plateas
Circumgestari speciosæ fercula pompæ:
Hierothecis dein includi ex polline massam
Vermibus absumendam, aut muribus arrodendam.
Quod Monachorum grex cupiens vitare periculum
Arte induratum (o dignos triplici cruce Agyrtas)
Linteolum forma sub eadem substituerunt.
Deprendere dolum, quos nostra Ecclesia quondam
Doctores habuit, claros pietate fideque,

Et mon-

Et monstraverunt aliis, quicumque videre
Præstigatorum fucum voluere profanum
Quis fuit & jocus est homines ridere Deumque.
Quin inventi alii, paribus qui fraudibus usi
Ad fallendum homines curarunt conficiendum
Orbiculum ex ebore, ut magè sic durabilis esset,
Et minus horreret vermes, muresve sagaces.
Ah quoties tales aliis alii occurrentes,
Restringunt dentes leviter, nasoque popellum
Suspendunt: quondam sic norat aruspicem aruspex,
Inque sinu tacito gaudebant credulitate
Deceptæ plebis nummos sibi crescere in arca.
Temporibus priscis homines risere politi
Persarum gentem pro Diis fluvios coluisse,
Informemq; Arabas lapidem, Scythiæq; colonos
Harpen, & ramum excisum (ut fama) inq; dolatum
Lignum Thespiadas Cariosque, Phrygas malè sanos
Duram, ceu perhibent, silicem pro matre Deorum,
Romanos hastam pro Marte, Samumque, perennem
Pro Junone Deâ, puteum. Quot vestra cachinnos
Dicite Pontifices possit latria ciere
(Panem seu speciem panis pro numine adorans)
Quis vel mica insit pietatis? si foret una
Hæresis hæc, omnes Babylonide cedere cogat
Quis sua cara salus. sed iam tot monstra sacellis
Roma suis abdit, quot si comprehendere tentem
Versiculis, numerum complecti coner arenæ,
De quorum densâ quoties caligine (VERI
Obscuratricem hanc dicas) ego cogito, læta
In laudes toties mea mens erumpit, & hymnos
Grata DEO recinit, cujus nos lumine largo
Perfudit bonitas, multis quod gentibus esse

Abstru-

Abstrusum voluit, quorum sapientia longè
Major, quàm nostra, est, major doctrina, & acumen
Ingenii majus: sed plena superstitionis
Ad res divinas mens cæcultare videtur,
Nec potis est per se vero distinguere falsum,
Quando corda ipsis Dominus referare recusat,
Judicio nobis ignoto, sed tamen æquo,
Injusti nec enim justum damnare quis ausit.
Quapropter nostrum fuerit non claudere ocellos
Ad lucem exortam, & studio curaq; fideli,
Quæ nobis sunt indignis donata, tueri.
Vera propagantes, ut postera sentiat ætas
Mandatam fidei normam custodibus esse
Perspectæ fidei: vigili sudore laborat
Turba sophistarum, quibus est Germania plena,
In defendendis Idolis, Hæresibusque
Explosis olim: pudeat nos segnitiei
Si pigeat contra ferre arma, & comminus hostem
Aggredier trepidum, causa hujus pessima: nostra
Causa bona est, quia causa DEI est, hanc prodere turpe,
Deferere scelus est, & in hac vel vivere dulce
Sit mihi, vel, si res ita cogat, ponere vitam.
Vos adolescentes vernat quibus integer ævi
Sanguis, & ingenium veget acre, capeffite pugnam,
Et quantum in vobis est, debellate Maozim
Robustum idolum: non pilis, non opus armis,
Non gladiis, non tormentis, quîs miles Iberus
Mœnia subvertit, quîs Belgam sævit in hostem,
Quîs Belga Hispanum mactat: tela arripienda
Scripturæ, Pauliq; ensis stringendus, & hastæ
His adjungendæ Patrum, quos secla tulere
Pristina, quos natos olim melioribus annis

C

Admi-

Admirata fuit nostrâ felicior ætas,
Doctores fidos, & qui vixere priusquam
Dogmata inaudisset blasphema Ecclesia Christi.
Quæ Monachi artolatræ populis, cæciq; sophistæ
Obtrusere, novis portentis cuncta replentes,
Atque Antichristo studiosè gratificantes.
Hos nostri heröes (memori quos eximet ævo
Nulla dies unquam) magnum decus Helvetiorum
Zuinglius, & Martyr Tuscæ non infima gentis
Gloria, Gallorumq; duo ornamenta piorum
Beza & Calvinus, freti virtute Tonantis
Paulinaq; armatura feliciter usi
Devicere, suisq; exturbavere Maozim
Idolum templis sat adultum: quos imitati
Doctores aliis in gentibus Antichristi
Reliquias fœdas, sordesq; superstitionas
Funditus eiecere. DEO sit gratia soli.
Illi plantarunt in agris, hortosq; rigarunt,
Læta sed à Domino venit Benedictio solo
Hæc cecinisse seni satis est, cui carmina plura
Suppeditare negat mea Musa, precata potentem
Cæli & terrarum Dominum, ut splendore serenans
Verbi cuncta sui tenebras dispellat oborta,
Mentibus humanis, & veri cognitione,
Illustret cupidas hujus, nostrumq; Lyceum
Munifica bonitate beet, mitemq; Patronum
Et Dominum Quarti Friderici nomine clarum
Ad commune decus patriæ, præsidiumque
Undique per gentes depressæ religionis,
Non tamen oppressæ (sequitur Victoria VERUM)
Cum subole incolumem fervet cum conjugè fidâ.
Hæc est summa mei voti, quod vestra sequentur.
FINIS.

Fc 1257
I

ULB Halle 3
004 494 032

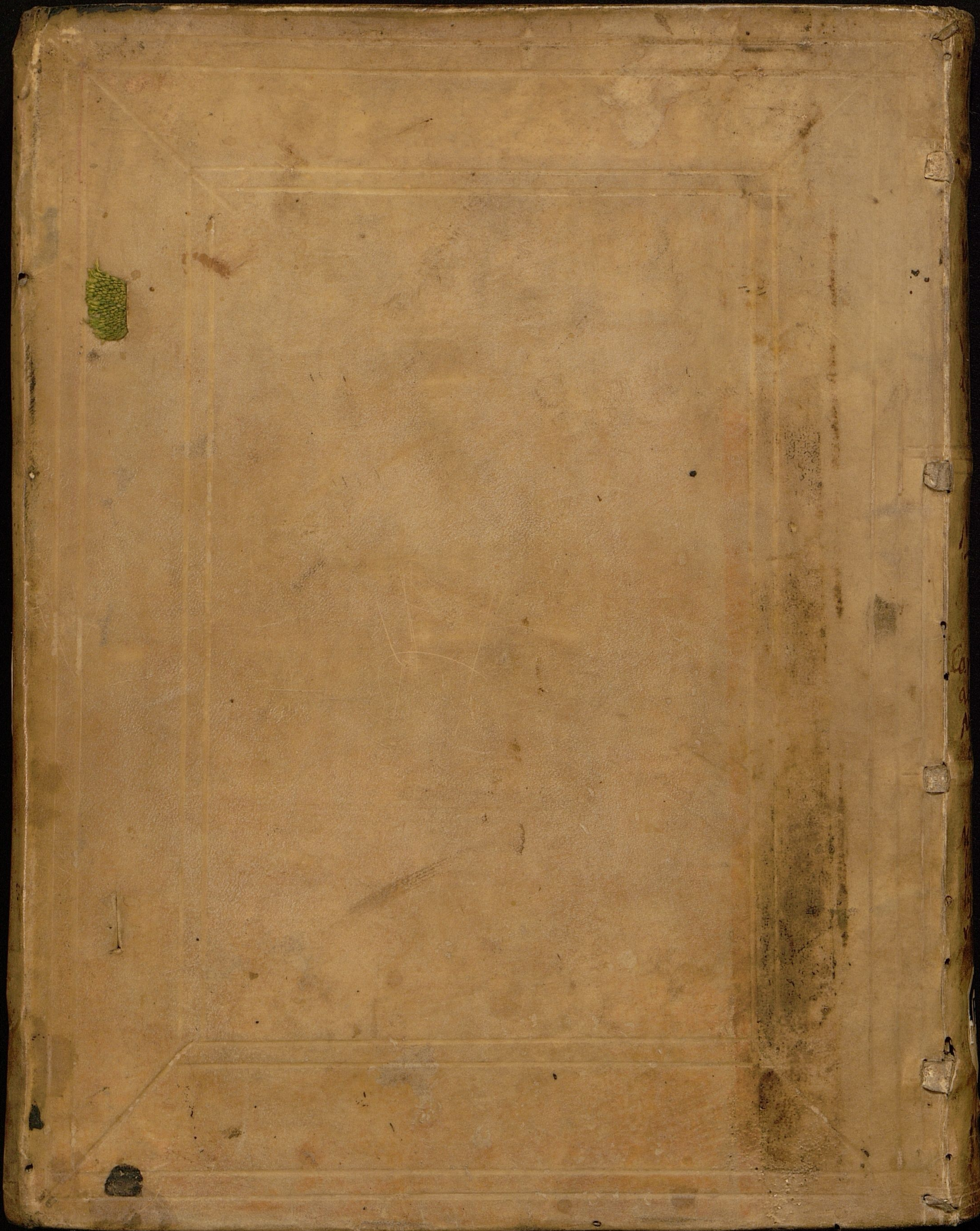

56

1017

130

CARMEN
DE
ABOMINANDO
MISSÆ
SACRIFICIO

Publicè
in Academia Heidelbergensi
recitatum.

à
SIMONE STENIO
LOMACENSI.

Anno MDCVII.